

[Zaujmite čitateľa pútavým abstraktom.
Zvyčajne ide o krátky súhrn dokumentu.
Keď ste pripravení pridať obsah, stačí
kliknúť sem a začať písať.]

PHSR

Habovka

2015 - 2022

[Podtitul dokumentu]

1. Územie

Poloha

Obec Habovka leží v Skorušinskom pohorí pri ústí potoka Blatná do Studeného potoka v Studenej doline v Podtatranskej brázde. Patrí do okresu Tvrdošín v Žilinskom kraji. Obec Habovka patrí do okresu Tvrdošín, do Žilinského samosprávneho kraja. Obec sa nachádza v nadmorskej výške 736 m n.m., jej rozloha je 2 915 ha.

Cez obec preteká Studený potok, do ktorého sa v obci vlieva Blatná. Obec mala k 31.12.2014 celkom 1 377 obyvateľov . Najvyšší bod obce je vrch Osobitá s nadmorskou výškou 1 687 m n.m.

Zdroj: <http://www.habovka.sk/mapa-obce-a-okolia>

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Habovka
Názov okresu:	Tvrdošín
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	509655
Kód katastrálneho územia:	815322

Susediace katastre obce Habovka:

- katastrálne územie Tichá dolina (na východe),
- katastrálne územie Oravský Biely Potok (na západe)
- katastrálne územie Zábiedovo (na severe),
- katastrálne územie Brezovica (na severe),
- katastrálne územie Tvrdošín (na severozápade),

- katastrálne územie Zuberec (na juhu).

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

- obec Zuberec 1 km
- mesto Tvrdošín 18 km
- mesto Liptovský Mikuláš 35 km (cez Hutý)
- mesto Dolný Kubín 35 km
- mesto Ružomberok 49 km (cez Hutý)
- mesto Martin 75 km
- mesto Žilina 87 km (cez Terchovú)

História obce

Obec Habovka bola založená pri sútoku potoka Blatná do Studeného potoka ako valaská dedina o ktorej sa písomná zmienka zachovala z roku 1593 v daňových súpisoch. Významný oravský historik Andrej Kavuliak odvodzoval názov obce od porastu chaboviny, chabovky, tak sa označovalo krovie ktorým bol chotár zarastený. Podľa starej povesti Habovka bola založená na mieste kde čimhovský valach zhabal svojím zemepánom Platyovcom ovce, ušiel a usadil sa v lokalite Jamy. Keď sa stal majiteľom Oravy veľmož Fraňo Turzo vytlačil Platyovcov zo Studenej doliny a založil dedinu Biely Potok. Jeho syn Juraj Thurzo pokračoval v kolonizácii a založil valašskú dedinu Habovku a Zuberec. Výstavba usadlostí v Habovke sa začala okolo roku 1581 alebo ešte skôr, lebo zemepán Juraj Thurzo dával prvým usadlíkom dvanásť až dvadsať rokov na kľčovanie lesov a postavenie domov a potom usadlíkom vymeral dane.

Rod Habovských patrili medzi zakladateľov valaskej obce Krivá okolo roku 1558 a žil na Habovskej rali v tejto dedine. Je veľmi pravdepodobné, že práve z tohto rodu pochádzal zakladateľ a prvý richtár obce Habovky a podľa neho bola pomenovaná aj nová dedina v Studenej doline. Patatín Juraj Turzo poveril Juraja Habovského a piatich valachov aby vybudovali novú dedinu a podľa prvých usadlíkov boli pomenované aj tzv. rale. Potomkovia rodu Habovských boli dedičnými richtármi v Habovke až do zavedenia tereziánskeho urbáru v roku 1773. Habovka bola založená podľa valaského práva a v daňových súpisoch sa uvádza medzi valaskými dedinami. Valasi boli slobodnejší ľudia ako roľníci na Oravskom panstve a zaoberali sa ovčiarstvom a dobytkárstvom. Medzi ďalšie ich povinnosti patrili strážiť hranice Uhorského kráľovstva, verejné cesty proti zbojníkom, mohli nosiť zbraň a mali vlastnú samosprávu. Habovka v roku 1598 mala päť domov. V roku 1600 boli obývané len tri domy

V rokoch 1624 – 1647 žili v Habovke dve šoltýske rodiny a sediaci bývali na piatich raliach a to Tomčovej, Lukáčikovej, Paškovej, Stašíkovej a Gavolkovej. V roku 1683 bola Habovka vypálená Litovcami počas vojny proti Turkom. V roku 1715 bol postavený prvý drevený kostol. Významným zdrojom obživy starých Habovčanov v 18 storočí bolo povozníctvo. Vozili soľ z Poľskej Wieličky do soľných skladov Oravskej a Liptovskej stolice. V roku 1770 sa vykonal súpis rodín v Habovke. V roku 1773 vznikol tereziánsky urbár ktorý dostal názov podľa panovníčky Márie Terézie.

Celá Orava pôvodne patrila pod právomoc sústredenú na oravskom hrade. Behom času následkom historického a sociálneho vývoja, vyhradené boli niektoré čiastky z tohto územia, vyňaté boli spod právomocí hradu a pridelené niektorým pošľachteným rodinám. Na tomto území hradné panstvo malo 83 poddaných obcí, medzi ktorými bola i Habovka. Toto nad nimi vykonávalo všetky zemepanské práva prislúchajúce mu na základe starého stredovekého systému štátneho i sociálneho. Zrušením poddanstva r.1848 zmenšili sa aj práva hradu a politicko–administratívna policajná a súdna právomoc prešla na štátne orgány. Touto organizáciou i Habovka prešla pod právomoc štátu. Vedúcim a predstaveným obce po r. 1848, bol vždy starosta, richtár a spravoval obec podľa svojich kvalít. Jemu na pomoc boli niekoľkí prisažní. Počas právomoci hradu, tento z času na čas určoval nejakú osobu, ktorá bola prostredníkom medzi hradom a obcou. Väčšinou vykonávala úrad „lovca“ a odvádzala deputát na hrad.

V r. 1932 vystavali Habovke novú školu, keďže sa zvýšil počet školopovinných detí a podľa zákona dve triedy nestačili. Stará škola už tiež po zdravotnej stránke nevyhovovala, vhlhli v nej múry. Nová škola je riešená tak, aby v prípade potreby mohla byť rozšírená, vzhľadom k tomu, že i školská dochádzka bola zákonom zvýšená zo 6 na 8 rokov.

Obec Habovka je rozdelená na tri miestne časti, ktoré sa nazývajú Zavříškom, Dedina a Stodolisko. Obecné zastupiteľstvo vydalo VZN platné od 1.1.2006, ktorým určilo názvy ulíc v obci nasledovne: Blatná, Pod Brehom, Breh, Kút, Pod úbočou, Stodolisko, Ulica Edmunda Petra Bárdoša, Ulica Andreja Pavču, Pod Grúňom a Kubáňovka.

Prírodné pomery

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí predmetné územie do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhóľno – magurskej oblasti, časť do celku Podtatránska brázda, podcelku Zuberská brázda, časť do celku Skorušinske vrchy a podcelku Skorušina.

Podľa geomorfologických pomerov dané územie patrí do reliéfu erózných brázd. Podľa vrásvo – blokovej fatránsko – tatránskej morfoštruktúry sa na danom území nachádzajú hraste a klinové hraste centrálnokarpatských flyšových pohorí. Reliéf je tvorený eróznymi brázdami a vybraná tvary reliéfu sú prevažne tvorené úvalinovitými dolinami a úvalinami kotlín a brázd.

Obec Habovka leží v nadmorskej výške 725 m. n. m.

Geologické pomery

Podľa morfologicko – morfometrických typov reliéfu dané územie obce rozčleňujeme na

- Roviny – nerozčlenené
- Vrchoviny – stredne členité a veľmi silno členité.

Väčšina územia má však sklon 1° až 21°.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú sedimenty kvartéru a kryštalinika. Kryštalinikum je budované dominantne biotickými granodioritmi, strednozrnnými s rôznymi sivými farebnými odtieňmi. Kvartér je zastúpený glacigennými sedimentami morén, deluviálnymi a proluviálnymi sedimentami.

Pôdne pomery

V danom území sa vyskytujú pôdy fluvizeme glejové, pseudogleje modálne kyslé až pseudogleje – stagnoglejovité, kambizeme pseudoglejové kyslé a kambizeme podzolové.

Pôdne druhy sú prevažne hlinité až piesočnato-hlinité, stredne až silno kamenité. V tomto území je pre pôdy charakteristická stredná retenčná schopnosť, stredná priepustnosť a kyslá pôdna reakcia. Režim pôd je charakterizovaný ako vlhký.

Klimatické pomery

Riešené územie patrí do chladnej klimatickej oblasti mierne chladného okrsku C1, s júlovým priemerom teplôt 12 - 16 °C. Klímu charakterizuje priemerná ročná teplota vzduchu 2 až 4 °C a priemerná teplota vzduchu v

januári -5 až -6 °C. Najchladnejším mesiacom roka je január, najteplejším je mesiac júl. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje približne 700 - 800 mm, v januári je priemerný úhrn zrážok 40 - 50 mm, v júli 80 - 100 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je 80 až 100.

Z hľadiska zaťaženia prízemnými inverziami patrí územie k priemerne inverzným polohám. Územie charakterizuje priemerne 40 až 50 dní s hmlou do roka, ide o typ kotliny vysokého stupňa. V kotlině prevláda západné prúdenie vetra.

Hydrologické pomery

Riešené územie spadá do povodia rieky Oravy a čiernomorského úmoria. Najvýznamnejším vodným tokom v danom území je Studený potok. Studený potok je to významný ľavostranný prítok Oravy, meria 26,7 km, zaberá povodie s plochou 126,6 km² a je tokom IV. rádu.

Studený potok bol vyhláškou č. 211/2005 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov vyhlásený za vodohospodársky významný vodný tok. Je to vodný tok bystrinného charakteru, najvyššie prietoky dosahuje v jarných mesiacoch (apríl – máj) v období topenia snehu v horských polohách. V pramennej oblasti odvodňuje Roháčske plesá (cez tri z nich preteká) a tečie Smutnou dolinou. Následne obteká Ťatliakovo jazero (1 370,0 m n. m.) a preteká širokou Roháčskou dolinou, kde značne rozširuje svoje koryto a ukladá splaveniny v podobe prahov a síhotí. Koryto toku sa na strednom toku výraznejšie vlní, pri Zverovke vytvára pravostranné vedľajšie rameno. Na dolnom toku, za obcou Habovka, preteká Studenou dolinou, vytvára ďalšie vedľajšie ramená, najprv pri obci Oravský Biely Potok a potom aj ďalej medzi spomenutou obcou a Podbielom (v dĺžke cca 2 km).

Najvýznamnejšie pravostranné prítoky sú Látaná, prítok z Teplého žľabu, Blatná, dva prítoky spod sedla Biedna. Najvýznamnejšie ľavostranné prítoky sú Salatínsky potok a Števkovský potok.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo je možné začleniť do dvoch zón (Atlas krajiny SR, 2002). Prvou je ihličnatá zóna (nešpecifikovaná) s okresom Tatry a podokresom Západné Tatry. Druhou je buková zóna s flyšovou oblasťou a okresom Skorušinské vrchy. Medzi najviac zastúpené dreviny patria smrek obyčajný (*Picea abies*), jedľa biela (*Abies alba*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), borievka obyčajná (*Juniperus communis*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a vres obyčajný (*Calluna vulgaris*).

Živočíšstvo možno charakterizovať podľa regionalizácie nasledovne: podľa lymnického biocyklu začleňujeme živočíšstvo opisovaného územia do Pontokaspickej provincie a Západokarpatského úseku. Podľa terestrického biocyklu živočíšstvo delíme do dvoch provincií, a to Provincie listnatých lesov (s Podkarpatským úsekom) a do Provincie stredoeurópskych pohorí (s Podprovinciou karpatských pohorí a Západokarpatským úsekom). Medzi najrozšírenejšie živočíšstvo týchto provincií patrí diviak, vlk, jeleň, srna, svišť, pstruh, lipeň, vydra, jastrab obyčajný a myšiak hôrny.

2. Demografia

Počet obyvateľov obce

Obec Habovka s počtom obyvateľov 1377 patrí medzi menšie obce. Za posledných 14 rokov má demografický vývoj mierne stúpajúcu tendenciu, ktorá sa odráža aj na vývoji počtu obyvateľov. Hustota obyvateľom dosahuje úroveň 25,44 obyvateľov/km².

Habovka sa nachádza v okrese Tvrdošín, ktorý mal k 31.12.2014 spolu 1377 obyvateľov. Na celkovom počte obyvateľov okresu sa tak mesto Trstená podieľalo 20,5 %-tami.

Tabuľka – Vývoj počtu obyvateľov Trstenej za roky 2007 – 2014

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet	1304	1335	1349	1360	1351	1364	1350
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet	1336	1327	1347	1363	1369	1359	1377

Pohyb obyvateľstva

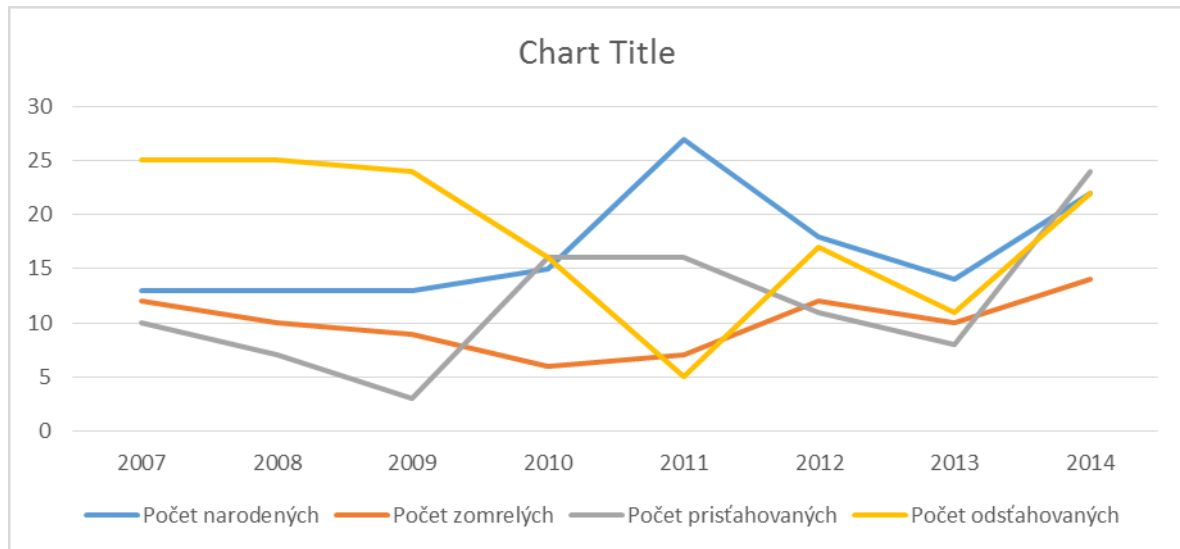
Počet obyvateľov obce Habovka je mierne ovplyvňovaný aj migráciou – úbytkom obyvateľstva sťahovaním. Za posledné sledované obdobie bol počet odšťahovaných väčší ako počet prisťahovaných. V rokoch 2010 - 2014 sa migrácia výrazne a môžeme predpokladať že tento trend bude v budúcnosti pokračovať. Dalo by sa však konštatovať, že počet narodených detí má stúpajúci trend a počet zomrelých má mierne kolísavý, čoho následkom je, počet obyvateľov v obci Habovka neubúda.

Tabuľka – Pohyb obyvateľstva

	Počet narodených	Počet zomrelých	Počet prisťahovaných	Počet odšťahovaných
2007	13	12	10	25
2008	13	10	7	25
2009	13	9	3	24
2010	15	6	16	16
2011	27	7	16	5

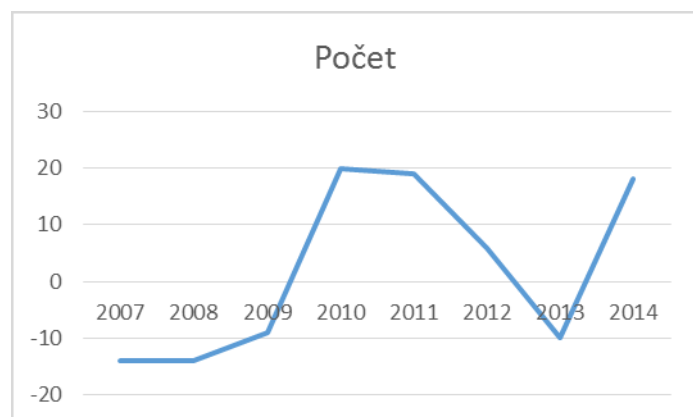

2012	18	12	11	17
2013	14	10	8	11
2014	22	14	24	22

Tabuľka – Celkový prírastok obyvateľstva v rokoch 2007 - 2014

Rok	2007	2008	2009	2010
Počet	-15	-18	-13	10
Rok	2011	2012	2013	2014
Počet	-1	0	-14	10

Veková štruktúra

Tabuľka – Produktivita obyvateľstva

Predproduktívny vek (0-14 rokov)		Produktívny vek (15-64 rokov)		Poproduktívny vek (65 a viac rokov)	
Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
123		981		117	
655	584	508	473		

Index populačnej dynamiky (za rok 2014)

Predproduktívny vek/poproduktívny vek x 100 = $1239/721 \times 100 = 171,8$

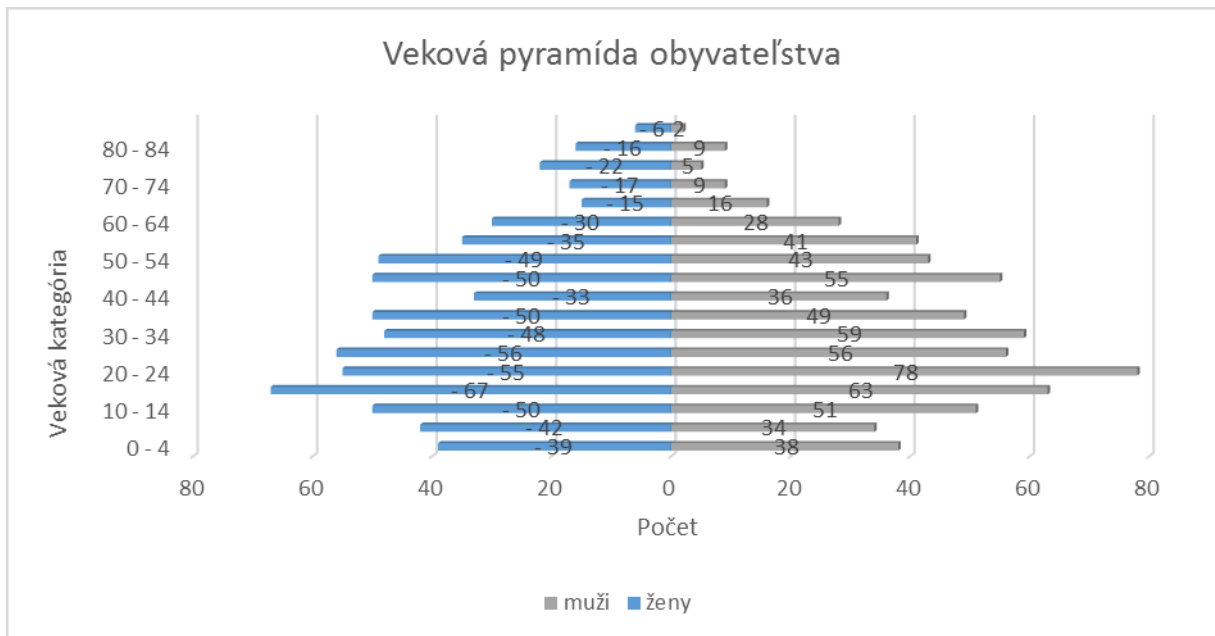
<100	regresívny typ populácie
101 – 120	stacionárny typ populácie
121 – 200	stabilizovaný typ populácie
201 – 300	progresívny typ populácie
301 <	veľmi progresívny typ populácie

V obci Habovka je stabilizovaný typ populácie. Samospráva však musí pokračovať vo vytváraní aktívnej politiky vo vzťahu k mladým ľuďom v oblasti individuálnej bytovej výstavby a infraštruktúry.

Tabuľka – Veková pyramída obyvateľstva

Veková skupina	Muži	Ženy	Spolu	Veková skupina	Muži	Ženy	Počet
0 - 4	39	77	193	45 - 49	50	105	155
5 - 9	42	76	118	50 - 54	49	92	141
10 - 14	50	101	151	55 - 59	35	76	111
15 - 19	67	130	197	60 - 64	30	58	88
20 - 24	55	133	188	65 - 69	15	31	46
25 - 29	56	112	168	70 - 74	17	26	43
30 - 34	48	107	155	75 - 79	22	27	49
35 - 39	50	99	149	80 - 84	16	25	41
40 - 44	33	69	99	85 +	6	8	14

Mierna prevaha žien je prirodzeným javom z dôvodu ich všeobecne vyššej priemernej dĺžky života. Je porovnateľná s inými mestami na Slovensku. Vekovú štruktúru obyvateľstva z hľadiska rodového zastúpenia možno charakterizovať ako vyváženú. V rozhodujúcom (produktívnom) veku je početnosť pozitívna a javí sa aj ako dôležitý faktor ekonomického rozvoja obce.

Národnostná a religiózna štruktúra

Tabuľka – Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosť	Slovenská	Ruská	Česká	Iná	Nezistená	Poľská
Počet	1342	1	2	1	6	0
% vyjadrenie	99,26%	0,07%	0,15%	0,07%	0,44%	
Národnosť	Srbská	Moravská	Bulharská	Iná	Nezistená	Spolu
	0	0	0	0	0	1352
						100%

Slovenskú národnosť, podľa posledného SODB v roku 2011 deklarovalo až 99,26 % z celkového počtu obyvateľstva. Z ostatných národností najviac je zastúpená česká 0,15% a ruská 0,07% . Nezistená národnosť predstavuje len 0,44%.

Tabuľka – Vierovyznanie obyvateľstva

Vyznanie/cirkev	Počet	% vyjadrenie	Vyznanie/cirkev	Počet	% vyjadrenie
Rímskokatolícka	1299	96,08%	Bratská jednota baptistov	0	
Pravoslávna	3	0,22%	Adventistov 7. dňa	0	
Evanjelická-aubsb.vyznania	3	0,22%	Jehovovi svedkovia	0	
Svedkovia jehovovi	11	0,81%	Bahájske spoločenstvo	0	
Bez vyznania	15	1,11%	Bez vyznania	0	
iné	3	0,22%	Iné	0	
Nezistené	18	1,33%	Nezistené	0	

Čo sa týka náboženského vierovyznania väčšina obyvateľstva je rímskokatolíckeho vyznania, až 96,08%. Druhov najpočetnejšou cirkvou Svedkovia Jehovovi 0,81%. Bez vyznania je 15 obyvateľov čo 3,7 % a do kategórie nezistené sa radí 18 obyvateľov čo je 1,33% obyvateľstva.

Tabuľka – Najvyššie dosiahnuté vzdelanie obyvateľstva

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	% vyjadrenie	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	% vyjadrenie
Základné	245	18,12%	Vyššie odborné vzdelanie	13	0,96%
Učňovské (bez maturity)	145	10,72%	Vysokoškolské bakalárske	36	2,66%
Stredné odborné (bez maturity)	152	11,24%	Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	72	5,33%
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	61	4,51%	Vysokoškolské doktorandské	4	0,30%
Úplné stredné odborné (s maturitou)	290	21,45%	Bez školského vzdelania	266	19,67%
Úplné stredné všeobecné	0	0%	Nezistené	0	0%

Isté negatívum je dosť vysoké percento obyvateľstva má základné vzdelanie 18,12%, Oproti k tomu pozitívnym faktom je skupina obyvateľstva so stredoškolským vzdelaním bez maturity alebo s maturitou dosahuje až 47,92- čo tvorí takmer polovicu obyvateľstva. Vysokoškolské vzdelanie spolu tvorí 8,29% obyvateľstva.. Do kategórie – bez školského vzdelania – patrí nezanedbateľná časť obyvateľstva až 19,67%. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Habovka sa len minimálne líši od ostatných obcí v regióne Orava.

3. Hospodárstvo

Hospodárstvo obce

Organizačná štruktúra hospodárstva Habovka

Organizačná štruktúra hospodárstva Habovka	Údaj
Právne subjekty v Registri organizácií	195
Právnické osoby spolu	18
Podniky	9
Obchodné spoločnosti	8
Akiové spoločnosti	0
Spol. s r.o.	8
Družstvá	0
Šátne podniky	0
Obecné podniky	x
Org. zložky zahr. osôb	0
Ostatné ziskovo orient. jednotky	1
Neziskové inštitúcie - spolu	9
Neziskové inštitúcie - rozpočtové	2
Neziskové inštitúcie - príspevkové	0
Neziskové inštitúcie - ostatné	7
Fyzické osoby - podnikatelia	177
Fyzické osoby podnikatelia - živnostníci	175
Fyzické osoby - podnikatelia - slobodné povolania	1
Fyz. osoby - podnikatelia - samostatne hospodáriaci roľníci	1
Počet podnikov v súkromnom sektore - spolu	9
Počet podnikov v súk. sektore -v medzinár.vlast. s prevaž. súk.s.	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - v zahraničnom vlastníctve	0
Počet podnikov v súkromnom sektore - družstevnom vlastníctve	0
Počet podnikov vo verejnom sektore	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Subjekty podľa vybraných ekonomických činností Habovka

Subjekty podľa vybraných ekonomických činností Habovka	Údaj
Odvetvová štruktúra hosp.: subjekty za územie spolu (01-99)	195
Subjekty v poľnohospodárstve,lesníctve,rybolove (SK NACE 01-03) A	22
Subjekty v ťažbe a dobývaní (SK NACE 05-09) B	0
Subjekty v priemyselnej výrobe (SK NACE 10-33) C	29
Subjekty v dodávke el.,plynu,pary a studen.vzduchu (SK NACE 35) D	1
Subjekty v dodávke vody;odvode odpad.vôd,odpadoch (SKNACE36-39) E	0
Subjekty v stavebníctve (SK NACE 41-43) F	74
Subjekty vo veľko.a maloobchode;oprave mot.voz.(SK NACE 45-47) G	17
Subjekty v doprave a skladovaní (SK NACE 49-53) H	2
Subjekty v bytovacích a stravovacích službách (SK NACE 55-56) I	27
Subjekty v informáciách a komunikáciách (SK NACE 58-63) J	3

Subjekty vo finančných a poisťovacích činnostiach(SK NACE 64-66)K	1
Subjekty v činnostiach v oblasti nehnuteľností (SK NACE 68) L	2
Subjekty v odborných,vedeckých a tech.činnostiach(SK NACE 69-75)M	8
Subjekty v administrat. a podporných službách (SK NACE 77-82) N	1
Subjekty vo verej.správe a obrane; povin.soc.zabezpeč.(SKNACE84)O	1
Subjekty vo vzdelávaní (SK NACE 85) P	1
Subjekty v zdravotníctve a sociálnej pomoci SK NACE 86-88 Q	0
Subjekty v umení, zábave a rekreácii (SK NACE 90-93) R	1
Subjekty v ostatných činnostiach (SK NACE 94-96) S	5
Subjekty v činnostiach domácností ako zamestnávateľ. (SKNACE97-98)T	0
Subjekty v činnostiach exterit.organizácií a združení(SK NACE99)U	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Najväčší počet pracovníkov z celkového počtu ekonomicky aktívnych osôb v Habovke je zamestnaný v odvetviach:

- Špecializované stavebné práce,
- Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov,
- Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie
- Lesníctvo a ťažba dreva
- Vzdelávanie

Zamestnanosť podľa pohlavia je u jednotlivých odvetví rozdielna. Muži sú zamestnaní predovšetkým v odvetviach špecializované stavebné práce, verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie, spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu a Lesníctvo a ťažba dreva. Najvyšší podiel zamestnaných žien je v odvetviach - maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov, vzdelávanie a ubytovanie. Z celkového počtu 629 ekonomicky aktívnych osôb dochádza do zamestnania až 493 osôb (78,38 %).

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	17	8	25	20
Lesníctvo a ťažba dreva	20	16	36	30
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1	1
Výroba potravín	6	2	8	6
Výroba nápojov	3	2	5	4
Výroba textilu	2	0	2	1
Výroba odevov	0	1	1	0
Výroba kože a kožených výrobkov	1	2	3	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	24	0	24	19
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	0
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	0	1	0
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	1	1	0
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	2	1	3	2

Výroba a spracovanie kovov	4	0	4	3
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	15	5	20	16
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	7	8	15	12
Výroba elektrických zariadení	9	12	21	14
Výroba strojov a zariadení i. n.	8	10	18	17
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	8	6	14	10
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	0	1	1	0
Výroba nábytku	2	0	2	2
Iná výroba	1	0	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	6	8	5
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	1
Výstavba budov	15	4	19	16
Inžinierske stavby	14	3	17	12
Špecializované stavebné práce	70	2	72	59
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	1	0	1	0
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	7	10	17	14
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	14	32	46	39
Pozemná doprava a doprava potrubím	4	5	9	5
Skladové a pomocné činnosti v doprave	2	0	2	1
Poštové služby a služby kuriérov	0	4	4	3
Ubytovanie	12	22	34	24
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	10	20	30	21
Nakladateľské činnosti	0	1	1	1
Telekomunikácie	1	0	1	0
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	5	2	7	7
Informačné služby	2	0	2	2
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	1	1	1
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	2	0	2	1
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	3	0	3	2
Činnosti v oblasti nehnuteľností	1	0	1	0
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	0	1	1
Vedecký výskum a vývoj	2	0	2	2
Reklama a prieskum trhu	1	0	1	1
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	2	0	2	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	25	14	39	33
Vzdelávanie	9	27	36	35
Zdravotníctvo	2	17	19	17
Starostlivosť v pobytových zariadeniach	0	4	4	4

(rezidenčná starostlivosť)				
Sociálna práca bez ubytovania	0	6	6	6
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	1	2	2
Činnosti členských organizácií	1	2	3	2
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	0	1	1	1
Ostatné osobné služby	0	2	2	1
Zamestnávateľ v zahraničí	3	0	3	3
Nezistené	13	8	21	9
Spolu	359	270	629	493

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Nezamestnanosť

Na základe sčítania obyvateľov bolo v roku 2011 v obci Habovka spolu **629** ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje podiel 46,52 % z celkového počtu obyvateľov (1 352). Počet mužov bol 359, žien 270.

Tabuľka – Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity k 31.12.2011

Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne						Osoby na rodičovskej dovolenke	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí
	spolu	%	z toho			vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rod. podnikoch			
			osoby na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní				
Muži	359	57,1	0	5	58	0	0	86	11
Ženy	270	42,9	19	10	41	1	33	135	7
Spolu	629	100	19	15	99	1	33	221	18

Tabuľka – Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v rokoch

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Počet uchádzačov	92	104	142	149	165	161	169	135	134
Z toho počet žien	57	63	75	69	84	79	94	65	65

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet uchádzačov	100	94	80	82	113	132	125	110	118
Z toho počet žien	54	52	45	47	57	63	60	57	57

Najviac evidovaných uchádzačov o zamestnanie bolo v rokoch 1998 – 2004. Podstatné zvýšenie zamestnanosti v obci nastalo opäť v rokoch 2009 – 2013 (kedy úrady práce evidujú viac ako 110 uchádzačov o zamestnanie) ako dopad hospodárskej krízy a pretrváva až do súčasnosti.

4. Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Školstvo

Školstvo Habovka	Údaj
Materské školy spolu	1
Materské školy spolu - deti	39
Základné školy - (1. - 4. roč.) spolu	0
Základné školy - (1. - 4. roč.) spolu - žiaci	0
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu	1
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu - žiaci	151
Materské školy - štátne	1
Materské školy - štátne - deti	39
Materské školy - štátne - triedy	2
Materské školy - štátne - učitelia	4
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.)	0
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.) - žiaci	0
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.) - triedy	0
Základné školy - štátne (1. - 4. roč.) - učitelia	0
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.)	1
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - žiaci	151
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - triedy	9
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - učitelia	13

Sociálne služby

Sociálna oblasť Habovka	Údaj
Domovy sociálnych služieb pre deti	0
Domovy sociálnych služieb pre deti - počet miest	0
Detské domovy	0
Detské domovy - počet miest	0
Domy osobitného určenia s opatrovateľskou službou	0
Domy osobitného určenia s opatrovateľskou službou - počet bytov	0
Občania v domoch osobitného určenia s opat.službou	0
Muži v domoch osobitného určenia s opat.službou	0
Ženy v domoch osobitného určenia s opat.službou	0
Domovy dôchodcov	0
Domovy dôchodcov - počet miest	0
Domovy - penzióny pre dôchodcov	0
Domovy - penzióny pre dôchodcov - počet miest	0
Zariadenia pre seniorov	0
Zariadenia pre seniorov - počet miest	0

Domovy sociálnych služieb pre dospelých	0
Domovy sociálnych služieb pre dospelých - počet miest	0
Ostatné zariadenia sociálnych služieb	0
Ostatné zariadenia sociálnych služieb - počet miest	0
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	110
z toho počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	57

5. Technická infraštruktúra

DOPRAVA

Cestná doprava

Územím obce prechádzajú nasledovné cesty druhej a tretej triedy:

- II/584 Podbiel – Liptovský Mikuláš (Jasná v Demänovskej doline),
- III/520019 Vitanová – Habovka,
- III/520019A Habovka – Zuberec.

Najvýznamnejšou komunikáciou v území je cesta II/584, ktorá má začiatok v centre obce Podbiel, kde sa pripája na cestu I/59. Cesta II/584 má aj regionálny význam, nakoľko je prístupovou komunikáciou do Roháčov a súčasne je doplnkovým cestným prepojením medzi Oravou a Liptovom s výrazným podielom turistickej dopravy.

Skelet pozemných komunikácií v území dopĺňa pôvodná cesta III/520019, ktorá od križovatky s cestou II/584 v Habovke prechádza zastavaným územím obce a pokračuje proti toku Blatnej až po križovatku s preložkou cesty III/520019A. Po ceste III/520019 sú vedené spoje verejnej autobusovej dopravy, pre ktoré nevyhovuje z hľadiska intenzity premávky, zaťaženia a šírkových pomerov v zastavanom aj nezastavanom území obce. Cesta III/520019 je subregionálneho významu, zabezpečuje prepojenie medzi cestami II/584 a II/520 a sprístupňuje podroháčsky rekreačný priestor pre turistov z Poľska, obyvateľom obce, aj ďalších obcí spádového územia: Oravský Biely Potok, Habovka a Zuberec zabezpečuje prepojenie na prihraničnú komunikačnú sieť na území Poľska - na cestu vyššieho významu sa pripája v zastavanom území na okraji obce Habovka.

Cesta III/520019 Habovka – Oravice (Vitanová) prechádza najstaršou časťou obce v údolí potoka Blatná a podiel rekreačnej dopravy na nej je veľký a predpokladá sa jej ďalší nárast. Možnosti úprav jej šírkového usporiadania v zastavanom území sú limitované. Nevyhovujúci stavebno-technický stav tejto komunikácie a tiež stiesnené podmienky v zastavanom území obce Habovka, si v nedávnej minulosti vynútili rekonštrukciu cesty a aj jej preložku – novostavbu cesty na území obcí Habovka a Zuberec. Z pohľadu širších súvislostí je treba uviesť, že do budúcnosti je plánovaná realizácia časti rýchlostnej cesty R3 v úseku Dlhá nad Oravou - Trstená, na ktorú sa v k. ú. Podbiel bude mimoúrovňovo pripájať aj cesta II/584, ktorá dopravne obsluhuje celé záujmové územie mikroregiónu Studená dolina a aj obec Habovka.

Doprava Habovka

Doprava	Údaj
Linky autobusovej linkovej osobnej dopravy (diaľkové, medzistátne)	0
Autobusové linky miestneho významu (medzimestské)	3
Miestne komunikácie spolu na 1 d. m. km	4,6
z toho miestne komunikácie - bezprašné na 1 d. m. km	3,6
Mosty na miestnych komunikáciách	0
Lávky pre peších	x
Vybudované chodníky na 1 d. m. km	1,9

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Cestná doprava statická

Zvýšené nároky na statickú dopravu sa prejavujú v požiadavkách na parkovanie automobilov návštevníkov obce. Parkovanie pre návštevy obyvateľov, vrátane ich ubytovaných hostí (turistov), je a aj naďalej bude zabezpečované na vlastnom pozemku ubytovateľa, resp. domáceho. Parkovanie návštevníkov občianskej vybavenosti zabezpečujú už stávajúce parkovacie plochy pri týchto zariadeniach: obecný úrad a nákupné stredisko. S vytvorením nových parkovacích plôch s kapacitou podľa priestorových možností treba uvažovať v lokalitách: športovo-rekreačný areál Habovský mlyn, športový areál pri futbalovom ihrisku a športovo-relaxačné centrum Blatná. Komerčné zariadenia musia mať na vlastnom pozemku vytvorené dostatočné parkoviská.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava v súčasnosti nemá v rámci katastrálneho ani zastavaného územia obce vyhradené samostatné komunikácie, ani jazdné pruhy a pohyb cyklistov je súčasťou cestnej premávky odohrávajúci sa na telese cesty. V územnom pláne sa navrhuje, aby pre Oravskú cyklomagistrálu v údolí Blatnej pozdĺž cesty III/520019 bola vypracovaná dopravno-inžinierska dokumentácia (DID).

Cyklotrasy:

Oravská cyklomagistrála – je zaradená do siete značkových cyklotrás Slovenska. Nadväzuje na Kysuckú cyklomagistrálu v sedle Demänová v Oravskej Lesnej, vedie okolo Oravskej priehrady do Trstenej, odtiaľ do Oravíc a po ceste III/520019 cez Blatnú dolinu s následným odbočením na cestu III/520019A do Zuberca, kde sa pripojí na cestu II/584, po ktorej vystúpa do sedla pod Bielou Skalou, kde opúšťa Oravu smerom do Liptova.

Cyklotrasy vhodné pre cestné bicykle:

- **Roháčska trasa:** Podbiel – **Habovka** – Zuberec – Brestová (Múzeum oravskej dediny) – Zverovka – Adamcuľa – Ťatliakova chata (27,5 km) a späť (55 km)
- **Podroháčska trasa:** Podbiel – **Habovka** – Zuberec – Oravice – Vitanová – Liesek – Trstená – Tvrdošín – Nižná - Podbiel (52 km)
- **Okolo Oravy:** Tvrdošín – Oravská priehrada – Oravská Polhora – Sihelné – Oravské Veselé – Novot’ – Zákamenné – Oravská Lesná – Zázrivá – Párnica – Žaškov – Dolný Kubín – Malatiná – Huty – Zuberec – **Habovka** – Oravice – Trstená (183 km)
- **Oravsko – liptovská trasa:** Podbiel – **Habovka** - Zuberec – sedlo Pod Bielou skalou – Huty (križovatka) – Podmešťová – Liptovské Matiašovce – Kvačany – križovatka pri Liptovskej Sielnici – Liptovský Trnovec – Liptovský Mikuláš (42,5 km)

Cyklotrasy vhodné len pre horské bicykle (sú vedené okolím Habovky a Zuberca po cestách aj účelových lesných komunikáciách):

- Zuberec – Brestová (MOD) – Zverovka – Ťatliakovo jazero a späť (26 km)
- Zuberec – Blatná – Brestová – hotel Tatrwest – Ivanov – Zuberec (9 km)
- Zuberec – Črchlica – Poľana – horáreň Biela Skala – Zuberec (12 km)
- Zuberec – sedlo Borek – horáreň Čierny potok – Oravice – Zuberec (33,5 km)
- Zuberec – sedlo Borek – Skorušina – Podbiel – Zuberec (47 km)

Pešia doprava

Pre peší pohyb ako najprirodzenejšiu a najrozšírenejšiu formu premiestňovania sa v rámci sídla veľkosti Habovky sú v návrhu vytvorené dobré podmienky. V obci sú navrhnuté chodníky jednostranné, alebo obojstranné v minimálnej šírke pre dvoch chodcov.

V pôvodnej historickej časti zástavby obce vedľa cesty III/520019 absentujú chodníky a na ceste nie sú ani horizontálnymi pásmi vyznačené pruhy pre chodcov. Prioritnou požiadavkou preto je vybudovanie chodníka popri ceste III/520019, alebo aspoň vymedzenie pruhu pre peší pohyb, priestorovo oddeleného od cesty vodorovnou dopravnou značkou.

Z dôvodu optimalizácie dostupnosti je potrebné preveriť lokalizáciu existujúcich zastávok SAD, prípadne navrhnúť nové, vyplývajúce z návrhu rozvojových plôch.

Železničná doprava

Cez obec Habovka neprechádza železničná trať. Železničné pripojenie obce s hlavným železničným koridorom Slovenska je zabezpečené z obce Podbiel.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je dobre zabezpečená z hľadiska základnej technickej vybavenosti, zahŕňajúcej napojenie na vodovod, kanalizáciu, ČOV a plyn.

Technická vybavenosť Habovka

Technická vybavenosť	Údaj
Počet pôšt	1
Káblová televízia	áno
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	áno
Verejná kanalizačná sieť pripojená na ČOV	áno
Rozvodná sieť plynu	áno
Stanice hasič. a záchran. zboru platené	nie
Hasičské vozidlá	áno
Počet vzniknutých požiarov	1
Obecný hasičský zbor	áno
Policajné stanice	nie
Verejnú miesto s prístupom na Internet	áno
Mestský/obecný úrad využíva osobný počítač	áno
Mestský/obecný úrad má pripojenie na Internet	áno
Mestský/obecný úrad má vlastnú www stránku	áno

Pošta – prevádzka pošty je umiestnená v objekte Obecného úradu. Pre listové zásielky sú v obci osadené poštové schránky.

Obecný rozhlas – trasa miestneho rozhlasu je situovaná súběžne s miestnymi komunikáciami. Rozhlasová ústredňa je zriadená v priestoroch Obecného úradu. Celoplošne realizovaný rozvod miestneho rozhlasu je potrebné rozšíriť do všetkých navrhovaných plôch plánovanej výstavby.

Televízne vysielanie – v obci je riešené satelitným vykryvačom situovaným na južnom svahu „Oslí vrch“. V mieste anténneho stožiaru je umiestnené aj technologické zariadenie pre vysielanie signálu.

Zásobovanie obce pitnou vodou

Obec Habovka je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Zuberec - Habovka, ktorý má dostatok zdrojov pitnej vody aj pre pokrytie nárokov v budúcnosti. Obec je zásobovaná z dvoch zdrojov:

- časť obce je zásobovaná z prameňov – Salašisko a Polianky / Dolné a Horné (vodojem Habovka),
- väčšia časť obce je zásobovaná z prameňov Dva smreký a Madajka (vodojem Zuberec - Prieves)

V katastrálnom území Zuberec sa nachádza aj ďalší zdroj Pribisko. Prevádzkovateľom vodovodnej siete v obci je OVS, a.s., Dolný Kubín.

Zásobovanie obce elektrickou energiou

Zásobovanie obce elektrickou energiou sa uskutočňuje zo 110 kV uzla transformovne Nižná nad Oravou. Elektrická energia je dodávaná odberateľom prostredníctvom distribučných vonkajších trafostaníc

(realizovaných na betónových stĺpoch resp. oceľových stožiaroch) kioskových trafostaníc. Sekundárna sieť v obci Habovka je realizovaná prevažne vzdušným vedením po betónových stĺpoch. Trasa NN v smere na Oravice je budovaná po stĺpoch, strešníkoch a konzolách (od požiarnej zbrojnice po IBV Stodolisko).

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je prevedené výbojkovými svetidlami, upevnenými na stĺpoch NN siete. Napojenie sietí je vzdušným vedením.

Kamerový systém

Obec má v súčasnosti 6 kamier. Kamery v obci monitorujú nasledovný priestor:

- školský dvor
- kostol
- vstup do dediny od Oravského Bieleho Potoka
- výjazd z dediny,
- parkovisko oproti kostolu,
- cesta smerom na Zuberec.

Do budúcnosti má obec záujem dokúpiť ešte 2-3 ďalšie kamery. Mali by kontrolovať pohyb na uličkách v časti smerom na Oravice či okolie obecného úradu.

Verejná kanalizácia a ČOV

Obec riešila kanalizáciu od roku 1999. V roku 2012 bola kanalizácia dokončená vo všetkých starých častiach dediny. Obce Zuberec a Habovka boli úspešné so spoločným projektom „Kanalizácia obcí Habovka a Zuberec“, kde žiadateľom bola obec Habovka. Obec v súčasnosti pripravuje projekty na odkanalizovanie novej ulice Kubáňovka, ktorá do veľkého projektu zahrnutá nebola.

Spoločná ČOV (pre obec Habovka a Zuberec) je umiestnená na začiatku obce Habovka v najnižšom bode súčasného zastavaného územia v priestore medzi št. cestou II/584 a ľavým brehom Studeného potoka.

Zásobovanie teplom

Obec Habovka má plno decentralizovaný systém zásobovania teplom. V obci existuje jeden väčší zdroj tepla – plynová kotolňa ZŠ+MŠ. Ostatné objekty vybavenosti majú potrebu tepla riešenú z ústredného a etážového vykurovania vykurovacím médiom zemný plyn. Malý podiel objektov vybavenosti potrebu tepla má riešenú z elektrickej energie.

Vzhľadom k narastajúcim cenám za zemný plyn a elektrinu, nezanedbateľné je a bude využívanie pevných palív s prevahou dreveného odpadu a lesnou biomasou a pre obec by bolo tiež vhodné využívanie solárnej energie (konvertormi pre prípravu teplej vody).

Zásobovanie plynom

Zdrojom zemného plynu pre obec Habovka je Oravský VTL plynovod Dlhá nad Oravou – Trstená - Liesek s následnou VTL prípojkou a regulačnou stanicou v obci Podbiel. Plynofikácia obce začala v roku 1991, v súčasnosti je už obec splynofikovaná celoplošne.

DHZ v Habovke

Dobrovoľní hasiči vďaka spoločnému cezhraničnému projektu s partnerom z poľského Czarného Dunajca od roku 2014 využívajú novopostavenú požiarňu zbrojnicu (účelová prístavba budovy obecného úradu a kultúrneho domu) a moderné zásahové cisternové auto prispôbené ťažko dostupnému horskému regiónu.

6. Životné prostredie

Chránené územia a NATURA 2000

V katastrálnom území sa nachádza viacero chránených lokalít. Z národnej sústavy chránených území zasahuje do obce veľkoplošné územie Tatranský národný park (v juhovýchodnej časti katastra) a maloplošné územie Národná prírodná rezervácia Osobitá (vyhlásená v roku 1974, toto chránené územie je zriadené na ochranu bohatej horskej a vysokohorskej vápnomilnej vegetácie, horských lesov prales, charakteru s kosodrevinou a celkového krajinného rázu s výraznými skalnými útvarmi na vedecko-výskumné, kultúrno-náučné a turisticko - rekreačné ciele).

V opisovanom území sa nachádza aj lokalita zaradená medzi Chránené vtáčie územia NATURY 2000. Je ním Chránené vtáčie územie Tatry, ktoré kopíruje vo veľkej miere hranice TANAP-u. Nachádza sa v juhovýchodnej časti katastra, je dôležité pre hniezdenie vzácnych druhov dravcov, ako napríklad orol skalný. Ďalšia lokalita zaradená do NATURY 2000, ktorou je územie európskeho významu, sa tu nachádza je Medzi bormi. Bola vyhlásená v roku 1980 na výmere 4,19 ha. Tvoria ju dva samostatné útvary. Predmetom ochrany sú zvyšky rašeliniska vrchoviskového typu s jazierkami, bultami a vzácnou flórou.

V danom území sa nachádza Ramsarská lokalita, konkrétne do územia zasahuje ramsarská lokalita Rieka Orava a jej prítoky (vyhlásená 17.2.1998 s celkovou rozlohou 865 ha). Ramsarská lokalita je také územie, ktoré je dôležité najmä pre vodné vtáctvo (hniezdenie a rozmnožovanie) a pre ochranu mokradí. Územie predstavuje časť riečneho systému podhorského charakteru v povodí Oravy na severnom Slovensku, patriaceho z hľadiska biodiverzity pôvodnej bioty, ako aj z hľadiska prirodzeného charakteru abiotických zložiek k najzachovalejším a najvýznamnejším ekosystémom svojho druhu v strednej Európe. Na rieke Orave (od Tvrdošína po ústie do Váhu) a jej prítokoch (dolné úseky Oravice, Studeného potoka, Chlebnického potoka, Pucovského potoka a Zázrivky) sa udržala vysoká koncentrácia cenných prírodných fenoménov.

Stromy vyhlásené za chránené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, sa na predmetnej lokalite ani v jej blízkom okolí nenachádzajú.

Nakladanie s odpadmi

Obec Habovka zabezpečuje na svojom území všetky povinnosti v oblasti odpadového hospodárstva vyplývajúce z ustanovení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o odpadoch) a súvisiacich vykonávacích právnych predpisov, najmä z ustanovenia § 39 a nasl. zákona o odpadoch a ustanovení vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Systém nakladania s komunálnym odpadom (KO) a drobným stavebným odpadom (DSO) vznikajúcim na území obce Habovka upravuje, v súlade s § 39 ods. 6 zákona o odpadoch, všeobecne záväzné nariadenie obce Habovka (VZN) č. 3/2007 o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi. VZN obce Habovka ustanovuje, s rešpektovaním hierarchie odpadového hospodárstva, podrobnosti o zbere a preprave KO a DSO, o spôsobe triedeného zberu jednotlivých zložiek KO, o spôsobe nakladania s DSO, ako aj o organizácii miest určených na ukladanie týchto odpadov, resp. na ďalšie nakladanie s týmito odpadmi.

Zber zmesového komunálneho odpadu (ZKO) od obyvateľov obce je zabezpečený rozmiestnením kovových KUKA zberných nádob s objemom 110 l. Vývoz komunálneho odpadu je vykonávaný 4x za mesiac. Vyprázdnené sú len tie nádoby, ktoré sú označené kupónom. Vývoz komunálneho odpadu vykonáva zmluvne oprávnená organizácia podľa určeného harmonogramu. Spoločnosť má spôsobilosť na nakladanie s týmto odpadom v zmysle platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva.

Zber objemných KO, resp. zber DSO zabezpečuje obec prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov, rozmiestňovaných na určených miestach v obci podľa potrieb obyvateľov, a to minimálne dvakrát v priebehu kalendárneho roka, v súlade s ustanovením § 39 ods. 5 zákona o odpadoch.

Obec má zavedený a zabezpečuje triedený zber KO pre papier, sklo, plasty, a kovový odpad. Papier sa zbiera buď do farebných vriec alebo do veľkoobjemových 1100 l kontajnerov. Sklo sa zbiera do farebných vriec alebo kontajnerov na sklo s rozmiestnením po obci. Odvoz skla sa vykonáva 1x mesačne firmou, ktorá má s obcou uzatvorenú zmluvu. Plasty sa zbierajú do farebných vriec a taktiež po obci sú rozmiestnené kontajnery na plasty. Odvoz plastov sa vykonáva 1x mesačne firmou, ktorá má s obcou uzatvorenú zmluvu. Kovový odpad sa zbiera do kontajnera. Odvoz sa vykonáva podľa potreby.

Povinnosť obce zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO) je realizovaná, v súlade s ustanovením § 39 ods. 18 zákona o odpadoch, domácim kompostovaním týchto odpadov priamo na pozemkoch/záhradách obyvateľov obce.

Okrem uvedeného obec zabezpečuje zber vybraných druhov KO: a to elektroodpad a opotrebované batérie a akumulátory.

Elektroodpad sa zhromaždí tesne pred vývozom na obcou operatívne určených miestach. Interval vývozu je 2x ročne alebo podľa potreby. Občania sú vopred informovaní miestnym rozhlasom. Opotrebované batérie a akumulátory sa zhromaždia v špeciálnom kontajnery prístavenom pred vyhlásením zberu oprávnenou organizáciou na obcou určenom mieste.

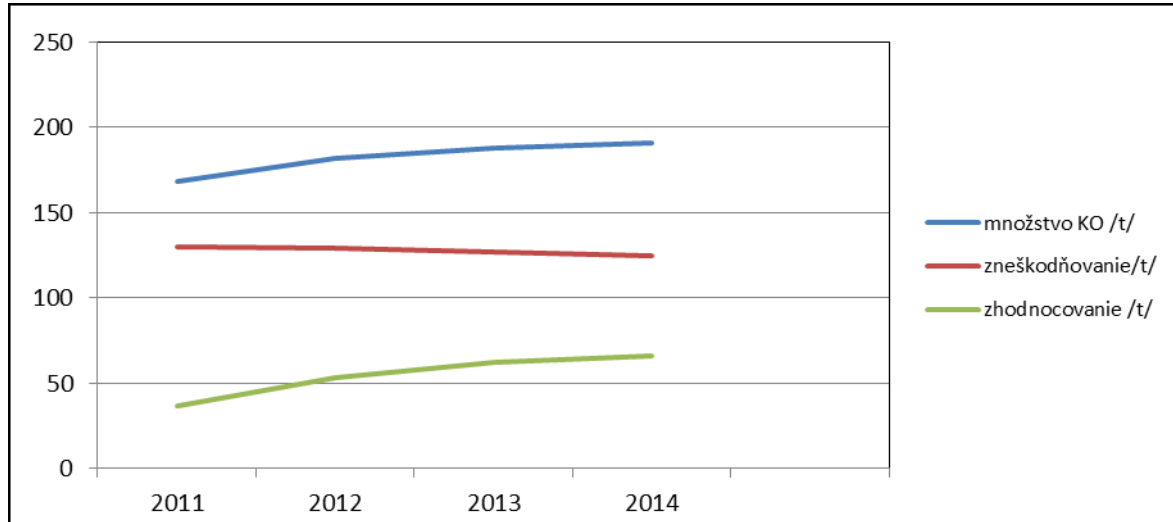
Tabuľka - Vznik odpadov v rokoch 2011 – 2014

Kód odpadu	Názov odpadu	Kateg. odp.	Množstvo v /t/			
			2011	2012	2013	2014
20 03 01	ZKO	O	112,35	125,38	123,94	120,00
20 03 07	objemný odpad	O	18,00	3,00	2,52	5,00
20 01 01	papier a lepenka	O	3,26	5,75	5,32	5,50
20 01 02	sklo	O	22,86	33,57	40,62	42,00
20 01 39	plasty	O	3,94	6,06	8,13	10,00
20 01 40	kovy	O	0,78	0,91	1,40	1,50
20 01 33	bat. a akum.	N	0,09	-	0,10	-
20 01 23	vyrad. zar. obs. chlór. uh	N	1,72	1,40	0,87	1,00
20 01 35	vyr. el. a elektr. zariad. s obs. NO	N	1,51	2,26	1,78	2,00
20 01 36	vyr. el. a elektr. zar.	O	3,24	2,84	3,69	4,20
Spolu:			167,75	181,17	188,37	191,20

(POH obce Habovka na roky 2011-2015)

Graf - Nakladanie s odpadom v rokoch 2011 – 2014

(POH obce Habovka na roky 2011-2015)

Tabuľka - Subjekty zabezpečujúce nakladanie s odpadom

Kód odpadu	Názov odpadu	Kateg. odp.	Názov zariadenia
20 03 01	ZKO	O	Technické služby Ružomberok a.s.
20 03 07	objemný odpad	O	Trstenské technické služby – TT s.r.o.
20 01 01	papier a lepenka	O	Technické služby Ružomberok a.s., Zberné suroviny a.s.
20 01 02	sklo	O	Technické služby Ružomberok a.s.
20 01 39	plasty	O	Technické služby Ružomberok a.s.
20 01 40	kovy		Technické služby Ružomberok a.s.
20 01 33	bat. a akum.	N	Peter Bolek - EKORAY
20 01 23	vyrad. zar. obs. chlór. uh	N	Peter Bolek - EKORAY
20 01 35	vyr. el. a elektr. zariad. s obs. NO	N	Peter Bolek - EKORAY
20 01 36	vyr. el. a elektr. zar.	O	Peter Bolek - EKORAY

(POH obce Habovka na roky 2011-2015)

Zvyšovanie povedomia obyvateľov obce v oblasti odpadového hospodárstva je zabezpečované priebežne prostredníctvom obecného rozhlasu, internetovej stránky obce, osvetu na základnej škole a informáciami zobrazenými na informačnej tabuli obce. Obec plánuje zabezpečiť osvetu v oblasti nakladania s KO medzi

obyvateľmi obce vydaním a distribúciou informačného materiálu s obsahom konkrétnych rád a postupov pre predchádzanie vzniku KO, resp. s podrobnosťami o význame a zabezpečovaní triedeného zberu KO v obci.

Ovzdušie

Stav ovzdušia je v danom území najviac postihnutý znečisťovaním vo forme výfukových plynov, spaľovaním tuhého paliva v domácnostiach, ale aj prenosmi emisií zo vzdialenejších zdrojov výroby. Najkritickejším znečistením je znečistenie automobilovou dopravou, keďže obec je významným sídlom cestovného ruchu v regióne a tranzitnou obcou do Zuberca a Roháčov.

Pravidelne sa však stav ovzdušia nemonitoruje, chýba tu automatická monitorovacia stanica (AMS), ktorá by sledovala stav znečistenia ovzdušia.

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia sa v obci nenachádzajú.

7. Kultúra, šport, cestovný ruch

KULTÚRA

Spoločenský život v obci je veľmi pestrý a obec je známa svojimi bohatými kultúrnymi tradíciami. Ľudovú umeleckú tradíciu predstavujú spevácke skupiny, folklórne súbory a ľudová hudba.

Medzi najvýznamnejších zástupcov kultúrneho života v obci patrí :

- rodina Bažíkovcov,
- detský folklórny súbor Bučníček,
- Folklórny súbor Bučník
- ľudová hudba bratov Klimekovcov,
- Podroháčska detská country skupina Izabella,
- spevácke súbory.

Kultúra Habovka

Kultúra	Údaj
Verejné knižnice vrátane pobočiek	1
Verejné knižnice - počet knižničných jednotiek spolu	4 292
Verejné knižnice - počet používateľov	215
Videopožičovne a DVD požičovne	0
Kiná stále	0
Sedadlá v kinách stálych	0
Premietacie sály	0
Prírodné amfiteátre a letné kiná	0
Sedadlá v letných kinách	0
Múzeá	0
Galérie	0
Kultúrno osvetové zariadenia	1
Zariadenia na voľný čas a záujmovú činnosť pre deti a mládež	0
Zoologické záhrady	0
Zoologické záhrady - plocha	0
Botanické záhrady	0
Botanické záhrady - plocha	0
Kostoly a modlitebne rímskokatolíckej cirkvi	1
Kostoly a modlitebne evanjelickej cirkvi augsburského vyznania	0
Kostoly a modlitebne reform. kresťanskej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne baptistickej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne židovskej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne adventistov 7. dňa	0
Kostoly a modlitebne bratskej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne gréckokatolíckej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne pravoslávnej cirkvi	0
Kostoly a modlitebne ostatných cirkví	0
Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky	1
Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky - plocha ha	1,2

Domy smútku	1
-------------	---

Zdroj: Štatistický úrad SR, MOŠ 2012

Budova kultúrneho domu a obecného úradu – ide o multifunkčný objekt obecného úradu a kultúrneho domu, ku ktorému bola vďaka cezhraničnému projektu pristavená aj hasičská zbrojnica. V budove sa nachádza aj pošta a je tu tiež vytvorený priestor pre obsluhu kamerového systému. Okolie administratívneho a kultúrneho centra bolo vďaka projektu komplexne obnovené. Vybudovalo sa nové osvetlenie, parkovisko, lavičky, malá fontána a upravil sa vchod do kultúrneho domu ako aj prístupové komunikácie. Do viacerých vchodov budovy sa vybudoval bezbariérový prístup. V súčasnosti je potrebné budovu zatepliť a tiež prebudovať aj strechu, ktorá je ešte pôvodná, rovná a na niekoľkých miestach zateká.

Obecná knižnica – je zriadená v objekte kultúrneho domu. Knižnica má k dispozícii odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti a krásnu literatúru pre deti. V roku 2009 poskytlo Ministerstvo kultúry SR dotáciu 1 000 € na elektronizáciu služieb obecnej knižnice. Počet knižničných jednotiek od roku 2011 neustále rastie, pričom počet používateľov v roku 2012 (oproti roku 2011) vzrástol a v roku 2013 (oproti roku 2012) klesol.

Kultúrne vyžitie obyvateľov obce v súčasnosti umožňuje **univerzálna sála** s kapacitou cca 400 stoličiek.

Obecné noviny Habovčan – vychádzajú ako občasník a prinášajú informácie z verejného diania a života v obci.

Kultúrne pamiatky:

- **Kostol Sedembolestnej Panny Márie** – v obci Habovka sa nachádza klasicistický rímskokatolícky kostol sedembolestnej Panny Márie (r. 1820), ktorý bol postavený na mieste dreveného kostolíka, ktorý zmietla povodeň. Pôvodný zvon (r. 1604) sa podarilo zachrániť a bol zavesený do novopostavenej budovy. Farebné vitráže (r. 1951) sú vyrobené podľa návrhu V. Hložníka.
- **Kaplnka svätej Márie Magdalény** – na vršku nad obcou stojí kaplnka sv. Márie Magdalény (r. 1856) s barokovým organom (r. 18. stor.) a rezbárskymi prácami J. Belopotockého.
- **Kríže v obci** – v katastri obce sa nachádza 9 krížov.
- **Pamätník padlým v SNP a pamätné tabule** - vojnové udalosti v obci pripomína pamätník padlým v SNP (pamätník SNP navrhol akademický sochár Vladimír Nahalka) a tiež pamätná tabuľa na škole venovaná Agneške Jandurovej (dievča – žiačka 1. triedy, ktoré bolo pri prestrelke medzi Nemcami a partizánmi smrteľne zranené).

Národná kultúrna pamiatka v obci Habovka:

Katastrálne územie	Pamiatkový objekt	Zauž. názov PO	Číslo ÚZPF	Stav.-tech. stav
Habovka	Pamätník	pamätné miesto s pam.padlých	3114/1	narušený

Zdroj: www.pamiatky.sk

Významné osobnosti obce:

- **Andrej Pavčo** (* 1863, Habovka - † 1932, Hazletone) – katolícky kňaz a spisovateľ.
- **Alojz Pavčo** (* 1900, Habovka - † 1963, Ružomberok) – učiteľ, spevák, hudobník a redaktor.
- **Jozef Vidiečan** (* 1910, Habovka - † 1991, Habovka) – primáš ľudovej hudby, huslista, folklorista a ľudový rozprávač.
- **Edmund Peter Bárdoš** (* 1918, Podbiel - † 1999, Zuberec) – katolícky kňaz.
- **Karol Halák** (* 1926, Nové Mesto nad Váhom - † 2002, Habovka) – jeden zo spoluzakladateľov Horskej služby Západné Tatry, strážca TANAP-u a autor odborných článkov o ochrane tatranskej prírody a zveriny.

- *Olga Haláková* (* 1931, Lednické Rovne - † 2008, Habovka) – učiteľka, kronikárka a osvetárka.
- *Ján Jandura* (* 1914, Habovka - † 1978, Sydney) – sa stal prvým austrálskym občanom v roku 1949. Bol zakladateľom Združenia austrálskych Slovákov. V hlavnom meste austrálskej federácie Canberre pomenovali po Jánovi Jandurovi jeden z miestnych parkov a odhalili pamätnú tabuľu.

TURISTIKA A ŠPORT

Z hľadiska cestovného ruchu patrí obec Habovka k sídlam, ktoré majú veľmi veľký potenciál pre turizmus a je rekreačným útvaram podhorského typu s dominantnou prírodnou scenériou. Habovka svojou výhodnou polohou prináša široké možnosti v lete turistiky, v zime lyžovania a zimných športov.

Rekreačné atrakcie

V zime je v obci k dispozícii na lyžovanie lyžiarske centrum v Habovke, alebo dve lyžiarske strediská (Janovky, Milotín) v Zuberci (2-3 km). Najideálnejšie lyžiarske podmienky sú však na Zverovke - Spálená dolina (11 km). Vďaka vynikajúcej polohe v horskej kotline Roháčov pretrvávajú vynikajúce snehové podmienky aj v období, keď na iných miestach po snehu nie je ani stopa.

Rozvinuté je aj bežecké lyžovanie na udržiavaných tratiach, ktoré vedú z Habovky cez Zuberec až na Zverovku.

V posledných rokoch je čoraz viac populárnejšie aj skialpové lyžovanie. Podmienky v okolí Habovky – najmä Roháče sú veľmi veľké.

Nedaleko obce Habovka sa nachádza oddychová zóna OSLY. Vstup je z Habovky - Stodoliska v lokalite Kubáňovka. Popri Kobyľom potoku sa rozprestiera Údolie ticha. Je tu ideálne prostredie na oddych.

Z chodníka sa dá odbočiť na Javorkovú a turistickým chodníkom na Skorušinu.

Zóna sa skladá z niekoľkých častí:

1. Oddychová zóna
2. Kaskády
3. Na vstupe
4. Ružencové schody
5. V srdci
6. Slza
7. Nádej

Západné Tatry - Roháče (11 km) začínajú na východe Osobitou, ktorej nadmorská výška je 1687 m n. m. a Rohom (1571), ktorý sa spája s výbežkom hlavného hrebeňa. Spojovnicu tvorí Lúčna (1652). Samotný hlavný hrebeň tvorí Rákoň (1876), Volovec (2063), Ostrý Roháč (2084), Plačlivé (2126), Tri kopy (2163), Baníkov (2178), Pachoľa (2166), Spálená (2083), Salatín (2047), sedlo Parichvost, Brestová (1902), Zuberec (1746), sedlo Pálenica a na západe roháčsky oblúk uzatvára Sivý vrch (1805) a Biela Skala (1316). Roháče poskytujú celoročné možnosti horskej turistiky.

Múzeum oravskej dediny (5 km) je umiestnený uprostred horskej scenérie vytvorenej vrcholmi Pálenice, Sivého vrchu a Brestovej na juhu, Osobitej na východe a masívnom Mnícha na západe. Jeho stredom preteká Studený potok, na brehoch ktorého je na ploche približne 20 ha postavená dedina - súbor charakteristických ľudových stavieb z jednotlivých oravských regiónov.

Zastúpená je juhozápadná oblasť dolnej Oravy, stredná a horná Orava, ako aj severovýchodná tatransko-goralská oblasť a severozápadná beskydská oblasť.

Vodný mlyn na Oblazoch v Kvačianskej doline (9 km) spolu s Prosieckou dolinou patria medzi vyhľadávané turistické ciele. Pri potoku Kvačianka stojí starý drevený mlyn a pila.

Celoročne je možné využívať termálne kúpaliská v Oraviciach (10 km) a v Aquaparku Tatralandia (29 km). V Oraviciach pribudol moderný termálny komplex MEANDER PARK s teplou a termálnou vodou, kde je možné využiť množstvo služieb a relaxovať v príjemnom prostredí. Aquapark Tatralandia je najväčší aquapark na

Slovensku. Nachádzajú sa tu tobogány, kúpaliská a rôzne zábavné akcie. Celoročnú prevádzku v celom komplexe zabezpečuje termálna voda (26 - 38 °C).

Oravská priehrada (28 km) má rozlohu 35 km². Oravská priehrada ponúka množstvo aktivít ako vodné bicyklovanie, člnkovanie, potápanie, vodné lyžovanie, windsurfing, jachting, vyhliadkové plavby loďou, rybolov, či turistika do okolitej prírody.

Po zatopení štyroch obcí ostal na hladine malý vrch. Tak vznikol Slanický vrch, na ktorom je postavený Kostol povýšenia sv. kríža s expozíciou ľudovej maľby a plastiky. Ostrov je cieľom vyhliadkových plavieb. Oravská priehrada je súčasťou vodného diela Orava (spolu s vyrovnávacou nádržou v Tvrdošíne).

Liptovská Mara (28km) patrí medzi najznámejšie priehrady na Slovensku a v lete patrí medzi turisticky vyhľadávané oblasti.

Na severnom brehu je vybudovaný Autocamping Liptovský Trnovec, kde sú možnosti kúpania, surfovania, jachtingu, školy windsurfingu, člnkovania, vodného bicyklovania, minigolfu, rybárčenia. Možná je aj plavba výletnou loďou Liptov po zákutiach a zátokách priehrady.

Oravský hrad v Oravskom Podzámku (28 km) z roku 1297, tvorí neoddeliteľnú súčasť panorámy oravskej krajiny. Dnešná podoba hradu vznikla postupným budovaním obranných, obytných a hospodárskych stavieb v priebehu 13. až 18. storočia, čím hrad získal svoje jedinečné usporiadanie - Oravský hrad tvoria dolný, stredný a horný umiestnený na hradnom brale vo výške 112 m nad hladinou Oravy.

Od roku 1953 hrad slúži ako múzeum.

V oblasti cestovného ruchu v regióne pôsobí sieť stravovacích a ubytovacích zariadení. Priamo v obci Habovka je široká ponuka ubytovania v hoteloch, v súkromných penziónoch, dreveniciach, chatách, samostatných chalupách, samostatných prístavbách alebo ubytovanie v súkromí. Mesto ponúka aj bohatý výber nielen slovenských špecialít, ale aj príjemnú atmosféru a profesionálnu obsluhu v mnohých reštauráciach, v cukrárni a kaviarni.

Tabuľka - Zoznam ubytovacích zariadení

Drevenica	Hotel	Chata	Penzión	Samostatný dom	Samostatná prístavba	Privát
Drevenica Jandura	Julianin Dvor	Pri potoku	Rekreačný dom Habovka	Samostatný dom NA BREHU	Chalupa pod lesom v Roháčoch	BREST
Drevenica Habovka		Na plantáži	Milka	Dom Daniela	Ubytovanie LITVO	Rybka
Drevenica Na brehu		Rekreačný dom na plantáži	Penzión Jozef	Dom ANNA	Alojz	Margita Tekelova
		Chata Milan Pilarčík	pod Roháčmi	Dom OLINA	Daniela Kováľová	Alojz
			Penzión Ján	Privát Holub	Mária Dlugošová	Miroslav Kelušiak
			Hruboš	Ubytovanie u Kuchtiaka	Edita Pilarčíková	Pavlová
			Stodolisko	Dom U deda	Margita Štechová	Ľudovít Štech
			Bučník		Privát Hruboš	Peter Klimek
			Rodina - Family			Vojtech Jurina
			Pavlov			Pilarčík

			Mária			Pod brehom Janka
			Habovka			Ján Klímek
			Blatná			Milan Pilarčík
			PINK			Klementína Zuberská
			ELEN			Daniela Kovářová
			U krbu			PAVLOV
			Monika			Domček pri potôčku
			Smrek			Martin Pavlov
			Prázdninové byty u kamaráta			
			Pod Vrškom			
			Victória			
			ORAVA			
			Kamzík			
			105			
			Gabo			
3ks	1ks	4ks	25ks	7ks	8ks	18ks

(Zdroj www.habovka.sk)

Cyklotrasy

Územím prechádzajú tieto cyklotrasy označené v turistických mapách.

- Habovka - Bory - Múzeum oravskej dediny – Habovka – v dĺžke: 15 km, stúpanie: 210 hm, povrch: spevnené, nespevnené štrk.
- Habovka - Ťatliakova chata – Habovka - v dĺžke: 30 km, stúpanie: 660 hm, povrch: spevnené.
- Habovka - Oravice- Bobrovecká dolina – Habovka - v dĺžke: 31 km, stúpanie: 520 hm, povrch: spevnené.
- Hornou Oravou - v dĺžke: 53 km, stúpanie: 480 hm, povrch: spevnené.
- Okolo Tatier - v dĺžke: 202 km, stúpanie: 2280 hm, povrch: spevnené.
- Habovka - Kvačany – Habovka - v dĺžke: 52 km, stúpanie: 920 hm, povrch: spevnené.
- Habovka - Maruszyna (PL) – Habovka - v dĺžke: 90 km, stúpanie: 1120 hm, povrch: spevnené.

(Zdroj <http://www.bikemap.net/sk>)

Propagácia a partnerská spolupráca

Obec Habovka má svoju webovú stránku: www.habovka.sk. Je vedená v slovenskom jazyku, v anglickom jazyku a nemeckom jazyku. Na stránke je odklik aj na poľský jazyk, ale stránka v tomto jazyku nefunguje. Stránke obce je pekne spracovaná, je prehľadná a pravidelne aktualizovaná a dopĺňaná o pripravované podujatia a aktivity.

Obec má aj svoju monografiu. Monografiu obce Habovka je možné si kúpiť na Obecnom úrade v Habovke. Knihu vydala Obec Habovka v roku 2010, obsahuje 570 plnofarebných strán.

Obec vydáva obecný občasník – Habovčan. Habovčan je pekne spracovaný, sú v ňom články zo života obce a dianie v obci, účasť obce na rôznych projektoch, články z minulosti obce a taktiež plánované akcie a podujatia. Habovčan je vydávaný v tlačenej forme.

Obec spolupracuje s týmito partnerskými obcami v rámci cezhraničnej spolupráce: Hustopeče, Lisia Góra a Czarny Dunajec.

Významné kultúrne a športové podujatia v obci:

V obci sa každoročne konajú podujatia, ktoré si zabezpečili svoje trvalé miesto nielen v rámci obce, ale aj Slovenska. Medzi významné kultúrne a športové podujatia patria:

- Vidiečanova Habovka (festival hudobného folklóru),
- Habovský kardan (súťaž podomácky vyrobených malotraktorov),
- Dôrobek (Dožinky spojené s ukázkami ľudových remesiel),
- Stará cesta (prehliadky regionálnych hudobných skupín),
- „Podroháčske kultúrne slávnosti“, patriace medzi najnavštevovanejšie kultúrne atrakcie roka (tieto slávnosti sa konajú v susednej obci Zuberec, no v spolupráci s partnerskou obcou Habovka),
- „Habovka Open“ – tenisový turnaj,
- Podroháčska časovka,
- Akcie cykloturistického oddielu.

7. Samospráva

7.1 SAMOSPRÁVA obce

Obec Habovka sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení od 1.januara 1991 stala samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce

Základnými výkonnými orgánmi obce Habovka sú:

- obecné zastupiteľstvo,
- starosta obce.

Starosta obce

Starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Habovka. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkoprávných, pracovnoprávných vzťahoch obce a v administratívno-právných vzťahoch je správny orgánom. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné. Starosta obce môže zriaďovať poradné orgány a odborné pracovné komisie.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Funkčné obdobie obecného zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva. Vo funkčnom období 2014 – 2018 bolo zvolených **9 poslancov**.

Komisie obecného zastupiteľstva

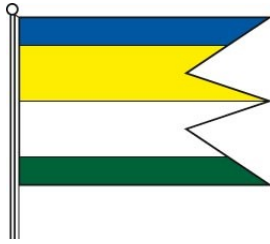
Pre volebné obdobie 2014 – 2018 boli vytvorené nasledovné komisie:

- **Komisia pre cestovný ruch, podnikanie školstvo, kultúru a šport:**
Predseda: Mgr. Magdaléna Pilarčíková
Členovia komisie: Tomáš Vitanovec, Ján Kovář, Peter Bebej, Peter Leginus, Edmund Pilarčík, Ing. Lýdia Vojtaššáková, Mgr. Natália Pilarčíková
- **Komisia stavebná, životného prostredia a verejného poriadku:**
Predseda: Ing. Matej Jandura
Členovia komisie: Martin Jandura, Ľubomír Makan, Ing. Ján Urban, Peter Dedinský, Ján Tekel'
- **Komisia finančná, sociálna a zdravotná:**
Predseda: Peter Leginus
Členovia komisie: Mgr. Magdaléna Pilarčíková, Eduard Lajčin, Ing. Lucia Klimeková, Mgr. Silvia Jandurová, Mgr. Janka Pavlová
- **Komisia na ochranu verejného záujmu:**
Predseda: Eduard Lajčin
Členovia komisie: Ľubomír Makan, Peter Bebej, Tomáš Vitanovec

Symboly obce:

Erb obce: V modrom štíte pod zlatou osemlistou korunou z nízkeho zeleného vršku vyrastajúci strieborný smrek, sprevádzaný po bokoch kmeňa dvoma zlatými hviezdami. Erb je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou H-105/1999.

Vlajka obce: Vlajku obce tvorí obdĺžnik v ktorom sú štyri farby, modrá, žltá, biela a zelená.

Pečať obce: V strede pečiatky je erb obce po krajoch v strede hviezdičky a v spodnej časti pečate nápis OBEC HABOVKA.

ANALÝZA PROBLÉMOV OBCE

Určenie hlavných problémov a spoločné hľadanie ich príčin ako aj ich dôsledkov je základným nástrojom v procese tvorby strategických cieľov programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Správna identifikácia kľúčových problémov zabezpečí čo najväčšiu adresnosť tohto programu. Východiskom v procese identifikácie problémov obce je podrobná SWOT analýza popisujúca silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia jednotlivých oblastí rozvoja.

Pri skúmaní príčin a dôsledkov hlavných rozvojových disparít je potrebné nájsť ich väzby a spoločnú prepojenosť, resp. vzájomnú podmienenosť. Takto identifikované vzťahy potom znázorníme pomocou tzv. stromu problémov. Strom problémov predstavuje grafické vyjadrenie väzieb medzi hlavnými problémami, ich príčinami a dôsledkami. Zároveň tak poskytuje ucelený obraz o problémoch obce a napomáha k správne naplánovaniu stratégií, priorít a opatrení programu. Kľúčové problémy obce Habovka:

- 1) **Málo príznačný obraz obce, nedobudovaná infraštruktúra**
Tento problém je spôsobený najmä nedostatočnou úrovňou vybudovania infraštruktúry dopravného systému, nedostatočnou kvalitou objektov verejného záujmu, nedostatkom zariadení pre trávenie voľného času a pod.
- 2) **Nízka úroveň spolupráce samospráva – podnikatelia – tretí sektor a nezáujem občanov podieľať sa na tvorbe a realizácii rozvojových aktivít obce,** zapríčiňuje hlavne slabá informovanosť, resp. nevhodne zvolený informačný systém zabezpečujúci prenos informácie medzi samosprávou, podnikateľmi a občanmi. Ďalšou príčinou tohto problému je nezáujem obyvateľov o rozvoj a zachovávanie kultúrnych a duchovných hodnôt.
- 3) **Nedostatočne rozvinutá ekonomická základňa vo väzbe na využívanie potenciálu územia.** Problém súvisí nedostatočnou úrovňou poradenských služieb pre začínajúcich ale aj pre už alokovaných podnikateľov v oblasti získavania finančných prostriedkov pre svoj rozvoj. Nedostatok pracovných príležitostí má priamy vplyv na nízku kúpnu silu obyvateľstva, čo spätne zapríčiňuje nezáujem o ďalší rozvoj služieb.

ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

7.1 Definovanie strategických cieľov, strom cieľov

Návrhová časť PHSR vychádza z komplexnej analýzy obce a pozostáva z návrhu strategických cieľov, realizáciou ktorých zabezpečíme napĺňanie základnej rozvojovej vízie obce. Formulácia rozvojovej vízie v sebe integruje požiadavky a potreby všetkých aktérov rozvoja obce, teda samosprávy, podnikateľov a predovšetkým samotných občanov na rozvoj svojho územia. Vízia obce je určitá predstava o tom ako má obec v budúcnosti vyzeráť, tak aby vytvárala čo najlepšie životné podmienky pre svojich obyvateľov a jej návštevníkov.

Programovú štruktúru návrhovej časti programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Habovka tvoria strategické ciele, priority, opatrenia a aktivity, ktoré na seba vzájomne nadväzujú. Úspešnosť napĺňania strategickej vízie obce je podmienená úspešnou realizáciou strategických cieľov a ich priorit prostredníctvom opatrení a aktivít na ich dosiahnutie. Strategické ciele sú najvšeobecnejším vyjadrením dosiahnutia cieľového stavu obsiahnutého v strategickej vízii. Na základe určenia hlavných problémov v obci boli stanovené tieto strategické ciele, realizáciou ktorých môžeme kľúčové problémy v obci minimalizovať:

Cieľ č. 1) *Vybudovaná a dostupná technická a sociálna infraštruktúra, upravené a kvalitné životné prostredie*

Cieľ č. 2) *Rozvoj ľudských zdrojov, rozvoj socio – kultúrneho prostredia, lokálpatriotizmus*

Cieľ č. 3) *Rozvoj služieb a ekonomickej základne obce s dôrazom na využívanie potenciálu územia obce*

Na strategické ciele nadväzujú priority, ako hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja. Každá priorita v sebe agreguje súbor opatrení a aktivít, ktoré predstavujú určitý postup ako zabezpečiť dosiahnutie strategických cieľov

Rozvojová vízia

Habovka chce byť atraktívnou obcou, v ktorej obyvatelia budú žiť v upravenom a čistom prostredí s komplexne vybudovanou technickou a sociálnou infraštruktúrou a zachovanou duchovno-kultúrnou identitou. Bude vytvárať tie najlepšie podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s dôrazom na rozvoj cestovného ruchu a tradičných odvetví využívajúcich potenciál územia a rešpektujúcich princípy trvalo-udržateľného rozvoja, ochrany prírody a krajiny. Svojim občanom bude poskytovať dostatok pracovných príležitostí, možností bývania a seberealizácie ako aj kultúrneho a športového vyžitia.

Strategické ciele, priority a opatrenia

Strategické ciele predstavujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov. Samotné definovanie týchto cieľov však ešte nezabezpečí aby bola naplnená rozvojová vízia, alebo sen občanov o svojej obci. Preto je potrebné vypracovať určitý návod akým spôsobom tieto ciele dosiahneme. K tomuto účelu slúži rozpracovanie strategických cieľov na jednotlivé priority a opatrenia. Následne vytvoríme Akčný plán, ktorý určí konkrétne kroky pri plnení PHSR. Akčný plán určí personálnu zodpovednosť, finančnú a časovú náročnosť realizácie aktivít. Naplnenie vízie obce znamená dosiahnutie týchto cieľov:

Cieľ č. 1: Vybudovaná a dostupná technická a sociálna infraštruktúra, upravené a kvalitné životné prostredie

Priority:

- 1.1** Budovanie a rozvoj technickej infraštruktúry
- 1.2** Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry a jej priestorová koncentrácia
- 1.3** Budovanie a rozvoj komunikačných a informačných systémov
- 1.4** Príťažlivé, čisté a bezpečné životné prostredie pre obyvateľov a návštevníkov obce

Opatrenia:

- Budovanie miestnych komunikácií
- Rozširovanie kanalizačnej a vodovodnej siete
- Budovanie ostatných inžinierskych sietí
- Riešenie vlastníckych práv k pozemkom
- Zvyšovanie bezpečnosti verejných priestranstiev (verejné osvetlenie, bezpečnostné chodníky)
- Rozvoj a sústreďovanie služieb do centra obce
- Realizácia protipovodňových opatrení
- Modernizácia a rozširovanie školskej infraštruktúry
- Rozvoj zariadení pre aktívne trávenie voľného času (športové a oddychové aktivity)
- Zlepšovanie kvality informačných zariadení
- Budovanie systému na propagáciu obce
- Rozšírenie systému separovania komunálneho odpadu vrátane budovania infraštruktúry odpadového hospodárstva
- Environmentálna výchova na školách, osвета medzi obyvateľmi
- Revitalizácia verejných priestranstiev, budovanie objektov skrášľujúcich obec

Cieľ č. 2: Rozvoj ľudských zdrojov, rozvoj socio – kultúrneho prostredia, lokálpatriotizmus

Priority:

- 1.1** Zlepšenie podmienok pre bývanie, vytváranie pracovných príležitostí
- 1.2** Zvyšovanie záujmu obyvateľov o kultúru a verejný život v obci
- 1.3** Rozvoj školských a mimoškolských aktivít, podpora vzdelávania obyvateľov obce
- 1.4** Podpora a rozvoj záujmových spolkov a združení

Opatrenia:

- Budovanie nájomných bytov
- Modernizácia objektov pre organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí
- Podpora zamestnávania rizikových skupín obyvateľstva na trhu práce
- Organizovanie kultúrno - spoločenských podujatí
- Prezentácia prírodného a kultúrneho dedičstva Habovky a rozvoj cezhraničnej spolupráce
- Zvyšovanie informovanosti obyvateľov o rozvojových aktivitách
- Zlepšovanie systému komunikácie samospráva – občan
- Zavádzanie nových výchovno – vzdelávacích programov
- Rozvoj a podpora mimoškolských aktivít pre aktívne trávenie voľného času

- Vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj záujmových spolkov a združení

Cieľ č. 3: Rozvoj služieb a ekonomickej základne obce s dôrazom na využívanie potenciálu územia obce

Priority:

- 3.1** Rozvoj malého a stredného podnikania v oblasti remeselnej výroby a poľnohospodárstva
- 3.2** Rozvoj cestovného ruchu
- 3.3** Zvyšovanie kvality služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce
- 3.4** Racionalizácia verejných výdavkov
- 3.5** Zlepšenie kvality životného prostredia

Opatrenia:

- Vytváranie podmienok pre rozvoj a vznik nových podnikateľských subjektov, podpora remeselnej výroby, poľnohospodárstva
- Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu s dôrazom na celoročnú využiteľnosť (cyklotrasy, náučné chodníky, turistické informačné systémy, oddychová zóny, park a pod.)
- Účinná propagácia, zviditeľňovanie atraktívnych lokalít na území obce
- Budovanie jednotného image obce
- Vytváranie vhodných podmienok pre alokáciu služieb v centre obce
- Rozširovanie sortimentu a kvality služieb
- Efektívnejšie využívanie verejných financií
- Rozvoj vzájomnej spolupráce samospráv pri zabezpečovaní plnenia ich úloh

Akčný plán PHSR Habovka 2015 – 2022

Cieľ	Priorita	Opatrenie	Projektový zámer	Rozpočet	Zdroj financovania	
Vybudovaná a dostupná technická a sociálna infraštruktúra, upravené a kvalitné životné prostredie	Budovanie a rozvoj technickej infraštruktúry	Rozširovanie kanalizačnej a vodovodnej siete	Rozšírenie kanalizačnej siete a vodovodnej siete		EŠIF, vlastné zdroje	
	Budovanie a rozvoj technickej infraštruktúry	Riešenie vlastníckych práv k pozemkom		Realizácia projektu jednoduchých pozemkových úprav v lokalite Zastudená, Lazy		Vlastné zdroje
		Budovanie miestnych komunikácií		Rekonštrukcia cesty III/520019		EŠIF, VÚC
		Zvyšovanie bezpečnosti verejných priestranstiev		Dobudovanie a oprava chodníkov popri ceste III/520019		EŠIF, vlastné zdroje
					Rekonštrukcia verejného osvetlenia	
	Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry a jej priestorová koncentrácia	Modernizácia a rozširovanie školskej infraštruktúry		Výstavba telocvične pri ZŠ s MŠ.		EŠIF, vlastné zdroje
	Príťažlivé, čisté a bezpečné životné prostredie pre obyvateľov a návštevníkov obce		Realizácia protipovodňových opatrení	Vybudovanie protipovodňových opatrení v celej obci – regulácia potoka Blatná		EŠIF, vlastné zdroje
			Rozšírenie systému separovania komunálneho odpadu vrátane budovania infraštruktúry	Vybudovanie zberného dvora		EŠIF, vlastné zdroje

		odpadového hospodárstva			
	Rozvoj školských a mimoškolských aktivít, podpora vzdelávania obyvateľov obce	Rozvoj a podpora mimoškolských aktivít pre aktívne trávenie voľného času	Rekonštrukcia futbalového ihriska a vytvorenie športovej zóny pre letné aj zimné športy		EŠIF, vlastné zdroje
Rozvoj ľudských zdrojov, rozvoj socio – kultúrneho prostredia, lokálpatriotizmus	Zvyšovanie záujmu obyvateľov o kultúru a verejný život v obci	Modernizácia objektov pre organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí	Modernizácia kultúrneho domu (oprava strechy, zateplenie a rekonštrukcia		EŠIF, vlastné zdroje
Rozvoj služieb a ekonomickej základne obce s dôrazom na využívanie potenciálu územia obce	Rozvoj cestovného ruchu	Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu s dôrazom na celoročnú využiteľnosť (cyklotrasy, náučné chodníky, turistické informačné systémy a pod.)	Výstavba cyklochodníka v okolí obce		EŠIF, vlastné zdroje
	Zlepšenie kvality životného prostredia	Budovanie oddychovej zóny, parku a udržateľnosť zelene v obci	Vybudovanie oddychovej zóny, parku v obci		EŠIF, vlastné zdroje

